

Til beslutningsforslag nr. B 106. Beretning afgivet af Uddannelsesudvalget den 30. maj 2000

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af filosofikum på de lange videregående uddannelser

[af Gitte Lillelund Bech (V) og Knud Erik Kirkegaard (KF) m.fl.]

Udvalget konstaterer, at der i et stadig stærkere videnssamfund er behov for en videnskabelig helhedsforståelse, der kan sikre, at studerende har bedre mulighed for at forholde sig kritisk til videnskab, information og det omgivende samfund.

Indførelse af et moderne filosofikum på de lange videregående uddannelser vil forbedre kvaliteten af uddannelserne og styrke den enkeltes evne til fordybelse, og endelig vil den enkelte studerende opnå en større forståelse af sin samtid og de historiske traditioner, som den pågældende uddannelsesinstitution og dens specifikke fag er en del af. Indførelse af et moderne filosofikum vil ligeledes medføre, at de studerende får en større indsigt i og overblik over eget fag og den generelle videnskabelige udvikling. Moderne filosofikum bliver herved et kendetegn for universitetsuddannelser, der vil medvirke til at skærpe den akademiske profil.

Det moderne filosofikum skal ikke være isoleret fra resten af uddannelsen, men skal i højere grad være et fagrelateret fag med en videnskabs-teoretisk orientering (drive videnskab) frem for en filosofihistorisk orientering. Herved sikres den videnskabelige helhedsforståelse, således at den studerende kan sætte sit fag og sin uddannelse ind i en større sammenhæng.

Undervisningsministeren har i sin tale under førstebehandlingen af beslutningsforslaget samt under et samråd i udvalget oplyst følgende:

- Et moderne filosofikum bør være fagrelateret, men skal samtidig medvirke til at bygge bro mellem de forskellige videnskabsområder. Fa-

get skal indføres inden for rammerne af de gældende studietider og skal tage hensyn til de forskellige fags eller uddannelsers struktur og indhold. Derfor må det nærmere indhold, omfang og placering tilpasses de enkelte uddannelser og besluttes af de enkelte studienævne. Dog bør placeringen af faget ikke finde sted for tidligt i studiet.

- Udvikling af et moderne filosofikum vil ske i samarbejde med Rektorkollegiet. Rektorkollegiets sekretariat er derfor bedt om at indsamle oplysninger fra universiteterne om igangværende filosofikumlignende aktiviteter, hvilket er igangsat i april 2000.
- Rektorkollegiet har i den forbindelse nedsat en arbejdsgruppe til at forestå en vurdering af filosofikumlignende fag på de lange videregående uddannelser. Arbejdsgruppen forventes at kunne afgive statusrapport medio september 2000.

Udvalget lægger som undervisningsministeren vægt på, at eksisterende studietidsrammer ikke forlænges. Af hensyn til fagrelateringen bør faget ikke placeres for tidligt i studiet. Faget bør have et vist omfang, f.eks. 1/5 årsværk og i hvert fald ikke under 1/8 årsværk, og forløbet bør afsluttes med en form for prøve, eksempelvis en friskriftlig hjemmeopgave, der bedømmes med karakteren bestået/ikke bestået. Indhold, omfang og placering af det moderne filosofikum skal tilpasses de enkelte uddannelser, hvorfor det enkelte studienævn har beslutningskompetencen med hensyn til indførelse af filosofikum, eventuelt efter forslag fra det enkelte fakultetsråd. Sam-